

Antwoord op Statenvragen PS2023-850

De leden van
Provinciale Staten

Beantwoording schriftelijke Statenvragen Statenlid
meneer Eric van Kaathoven van SP over Isoleren
woonhuizen zonder problemen met vleermuizen

Ingevolge het bepaalde in artikel 39 van het Reglement van Orde Provinciale Staten van Gelderland doen wij u hieronder het antwoord van ons college op de vragen van meneer Eric van Kaathoven toekomen.

Inleiding van de vragensteller:

Onlangs bepaalde de Raad van State dat een ecooloog moet onderzoeken of in een woning beschermde vleermuizen in de spouwmuren leven voordat de muren geïsoleerd kunnen worden. Dat zou tot gevolg kunnen hebben dat isolatie van woningen een stuk duurder wordt en langer gaat duren dan gebruikelijk. Dit terwijl in het kader van energiebesparing voor klimaat en betaalbare energierekeningen het isoleren van spouwmuren van groot belang is (naast het beschermen van bedreigde diersoorten).

In de provincie Utrecht is ervaring met een aanpak die hoge kosten en vertraging kan voorkomen. De medewerkers van installatiebedrijven krijgen een training, kosteloos aangeboden door de provincie Utrecht. In die training leren ze diervriendelijke na-isolatie. Bijvoorbeeld door eerst alle gaten groter dan 7 millimeter te dichten, flappen te plaatsen waar vleermuizen uit kunnen vliegen (maar niet meer terug) en na vijf dagen wachten, wanneer eventueel aanwezige vleermuizen zijn uitgevlogen, de isolatiewerkzaamheden te verrichten. Aanvullend wordt een speciaal verblijf voor vleermuizen gemaakt waar ze terug kunnen komen. Deze wijze van natuurvriendelijk na-isoleren is wel wat duurder (zo'n 400 euro).

Ook wordt er in de provincie Utrecht gewerkt met ontheffingen voor een hele gemeente (na uitgebreid tweejarig ecologisch onderzoek). 21 van de 26 gemeenten in Utrecht hebben zo'n ontheffing waardoor de vleermuis daar geen belemmering voor isolatie schijnt te vormen. Het Rijk heeft 40 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om dit soort ecologisch onderzoek uit te voeren.

Datum

19 september 2023

Zaaknummer

2023-010894

Blad

2 van 3

Vraag 1:

Bent u bekend met het artikel in het Financiële Dagblad van vrijdag 4 augustus 2023 'In Utrecht is de vleermuis geen probleem bij isolatie?'

Antwoord:

Ja, wij zijn op de hoogte van de inhoud van dit artikel.

Vraag 2:

In de wet staat al twintig jaar lang dat goed onderzoek gedaan moet worden naar vleermuizen bij bouwen of isoleren, aldus Wendy van Poppel beleidsadviseur van de provincie Utrecht in het artikel. Klopt dit? Welk beleid heeft de provincie Gelderland op dit gebied de afgelopen jaren gevoerd? Hoeveel Gelderse gemeenten hebben bijvoorbeeld een gemeente brede ontheffing zoals 21 van de 26 Utrechtse gemeenten?

Antwoord:

Het klopt inderdaad wat mevrouw Van Poppel in het artikel heeft aangegeven, bij bouw of na-isoleren van woningen is goed onderzoek naar het effect op beschermde diersoorten vereist. Het klopt ook dat deze onderzoekspllicht al twintig jaar geldig is.

De provincie Gelderland neemt de wettelijke onderzoekspllicht serieus. Om beschermde diersoorten (w.o. vleermuizen) óf hun nest- en rustplaatsen te mogen verstoren is een ontheffing van de provincie nodig. Wij verlenen deze ontheffing na gedegen onderzoek waaruit valt af te leiden welke dieren worden verstoord, welke nest- en rustplaatsen verloren gaan en hoe deze nest- en rustplaatsen worden gemitigeerd c.q. gecompenseerd in de directe omgeving. Wij zien echter ook dat het voor particulieren kostbaar is om dit onderzoek te doen.

Momenteel is er één gemeente brede ontheffingen ('Soortenmanagement plan/SMP's) in werking voor de gemeente Apeldoorn. Een afgegeven SMP voor de gemeente Ede is sinds september 2022 verlopen. Hiernaast lopen er twee pilots voor de Waalsprong in Nijmegen en het bomenbeheer in de gemeente Lochem.

Tenslotte zijn voor twee dijkverzwarringsprojecten SMP's in werking, het gaat daarbij om de trajecten Gorinchem-Waardenburg en Tiel-Waardenburg.

Vraag 3:

Voor zover t nog niet het geval, bent u bereid de Utrechtse werkwijze over te nemen om hoge kosten en vertragingen in de belangrijke na-isolatie van woonhuizen te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De Utrechtse werkwijze heeft positieve aanknopingspunten die wij graag overnemen, zo zijn bijvoorbeeld processen en verantwoordelijkheden goed vastgelegd. In de uitwerking van de randvoorwaarden en effectiviteit van de uitvoering zien wij noodzakelijke verbeterpunten. Deze willen wij beter borgen om onnodige juridische risico's tegen te gaan.

Datum

19 september 2023

Zaaknummer

2023-010894

Blad

3 van 3

Wij zijn op dit moment bezig met het uitwerken van een Gelderse methodiek die op deze vraagstukken een antwoord moet geven. Ook willen wij het vooral praktisch houden voor particulieren en gemeenten.

Bij de Gelderse methodiek houden wij rekening met de uitspraak van de Raad van State van 2 augustus 2023 ECLI:NL:RVS:2023:2969.

Wij kiezen in de uitwerking overigens voor de minimale variant: wij doen wat de wetgever vraagt en niet meer dan dat. Hiermee denken wij dat beide belangen - de staat van instandhouding van soorten waarborgen en betaalbare na-isolatie van huizen - hand in hand kunnen gaan.

Ons streven is om begin 2024 hierover een besluit te nemen.

Vraag 4:

Kunt u aangeven welke plannen en beleid u heeft om om te gaan met de wet en de uitspraak van de Raad van State? Welke rol speelt de natuurvriendelijke wijze van na-isoleren daarbij (en de ondersteunende trainingen) en welke rol spelen de gemeente brede ontheffingen?

Antwoord:

Zoals ook in het coalitieakkoord is aangegeven houden wij ons aan de wet. Wij werken aan een Gelderse methodiek, zoals aangegeven in vraag 3, en tot die tijd hanteren wij het lopende beleid dat er een natuuronderzoek moet worden gedaan.

Vraag 5:

Voor zover nog niet het geval, bent u bereid om gemeenten te ondersteunen bij het benutten van Rijksgelden voor ecologisch onderzoek, isolatiebedrijven bij het trainen van medewerkers in natuur inclusief na-isoleren, en woningbezitters en woningcorporaties in de meerkosten van deze wijze van werken?

Antwoord:

Met de Gelderse methodiek werken wij ook aan een subsidieregeling om gemeenten met deze methodiek te laten werken. Daarnaast faciliteren wij gemeenten met deze subsidieregeling om ook een SMP te ontwikkelen. Het trainen van medewerkers van na-isolatiebedrijven c.q. het subsidiëren van woningbezitters en woningcorporaties om natuur inclusief na te isoleren is vooralsnog niet ons plan.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Ans Mol

- plv. Commissaris van de Koning

Miriam Nienhuis-van Doremaele

- Secretaris